voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 12 augustus 2025

Onderwerp Monitorrapportage Afval & Grondstoffen eerst helft 2025
Versienummer 10

Portefeuillehouder Paul Guldemond

Samenvatting
In de eerste helft van 2025 blijkt dat de inzameling van afval en grondstoffen stabiliseert in de lijn van 2023 en 2024. De hoeveelheid fijn restafval stijgt licht naar 91 kg/inw/jr (+2 kg). Grof huishoudelijk afval (gha) daalt naar 43 kg/inw/jr (-2 kg t.o.v. 2024). We zien dat inwoners vaker gebruik maken van het milieubrengstation. Ook de inzameling van grondstoffen is stabiel. Gft (groente-, fruit- en tuinafval) en opk (oud papier en karton) dalen iets, glas blijft stabiel en de hoeveelheid pmd stijgt licht. Wat opvalt is dat de kwaliteit van het ingezamelde gft stabiel is. Toch is er meer afkeur door strengere eisen bij de verwerker. Uit sorteeranalyses blijkt dat de kwaliteit van de pmd (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons) uit containers licht toeneemt. Het totale scheidingspercentage daalt van 66% naar 61%. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat minder grof tuinafval is gebracht. Het aantal bijplaatsingen lijkt te stijgen met 8% ten opzichte van 2024 (ca. 17.500 registraties). Extra inzet op controles en afvalcoaches zorgt voor stabiele aantallen in eerste helft van het jaar.

De jaarbeeld wordt eind 2025 duidelijk.

Bijlagen
1. Monitorrapportage Afval & Grondstoffen Zwolle 2025
2. Eerste half jaar 2025 bijplaatsingen

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De inzamelresultaten afval en grondstoffen van het eerste half jaar in 2025.

Datum 12 augustus 2025

Inleiding

Elk half jaar wordt uw raad geïnformeerd over de voortgang van de inzameling van het huishoudelijk afval en grondstoffen in Zwolle. ROVA stelt hiervoor een monitorrapportage op. Op basis van de cijfers uit de rapportage wordt zichtbaar wat de effecten zijn van het gemeentelijk afvalbeleid. Hieruit blijkt dat in de eerste helft van 2025 de afvalinzameling de voortgaande trend van afgelopen jaren voortzet.

Kader

- Wet milieubeheer Hoofdstuk 10 (wetten.nl - Regeling - Wet milieubeheer - BWBR0003245)
- Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle (Afvalstoffenverordening gemeente Zwolle 2022 | Lokale wet- en regelgeving)
- Gemeentelijk Grondstoffenplan 2025-2025 Document Zwolle - 1. Kaderdocument 'Gemeentelijk Grondstoffenplan 2025-2030' - iBabs Publieksportaal

Kernboodschap

De resultaten van de afvalinzameling in de eerste helft van 2025 laten een doorgaande lijn zien van de resultaten van 2023 en 2024. De hoeveelheid fijn restafval lijkt iets te stijgen, terwijl het grof huishoudelijk restafval iets lijkt te dalen. De ingezamelde hoeveelheid grondstoffen is ongeveer gelijk gebleven.

Toelichting

1.1 De hoeveelheid fijn restafval per inwoner lijkt te stabiliseren

In de eerste helft van 2025 is de hoeveelheid fijn restafval die per inwoner is ingezameld met 2 kg per inwoner gestegen naar 91 kg/inw/jr (geëxtrapoleerd naar een vol jaar). De hoeveelheid gescheiden ingezamelde luiers en incontinentiemateriaal is gelijk gebleven op 6 kg/inw/jr. Ervaring leert dat in de zomermaanden minder (rest)afval wordt aangeboden. Aan het eind van het jaar wordt inzichtelijk of de hoeveelheid restafval daadwerkelijk is gestegen.

1.2 Grof huishoudelijk afval lijkt af te nemen

De hoeveelheid grof huishoudelijk afval (gha) is afgenomen naar 43 kg/inw/jr (geëxtrapoleerd naar een vol jaar. Dit is een daling van 2 kg ten opzichte van 2024. Gemiddeld was de hoeveelheid gha vanaf 2016 42 kg/inw/jr. De afvalstroom gha bestaat uit verschillende ingezameld gha. Uit deze cijfers blijkt dat er afgelopen jaar vooral meer gha door inwoners naar het milieubrengstation (mbs) is gebracht. Het lijkt erop dat inwoners het mbs steeds beter weten te vinden.

1.3 De hoeveelheid ingezamelde grondstoffen is stabiel

We zien dat de gescheiden ingezamelde grondstoffen redelijk stabiel zijn. Gft (groente-, fruit- en tuinafval) en opk (oud papier en karton) daalde iets. Glas is al jaren stabiel en de hoeveelheid pmd steeg licht. De kwaliteit van het ingezamelde gft is stabiel. Toch wordt er meer afgekeurd. Dit komt door steeds strengere eisen van de verwerker. Vervuiling in het gft-afval neemt, naar verhouding, hierdoor toe.

Voorlopers zien dat ongeveer 75% van de gecontroleerde pmd-containers (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons) van goede kwaliteit is. Dit is iets lager dan in 2024. Sorteeranalyses tonen aan dat de samenstelling juist iets verbeterd. Dit verschil wordt veroorzaakt door een andere meetmethode (visueel versus volledig uitsorteren). We zien nu dat meer containers vervuild zijn, maar per container is de vervuiling lager. In totaliteit wordt de kwaliteit dus beter. De proef van ROVA waarbij pmd-containers worden gewogen zal meer inzicht geven welke

containers daadwerkelijk zijn vervuild. Dit biedt afvalcoaches de mogelijkheid heel gericht in gesprek te gaan met bewoners die verkeerd afval in de pmd-container aanbieden.

1.4 Het scheidingspercentage daalt

Het scheidingsprecentage daalt van 66% (2024) naar 61%. Dit wordt vooral veroorzaakt door een daling van de hoeveelheid grof tuinafval (gta). Door het drogere voorjaar zien we dat er minder tuinafval wordt aangeboden. Bij droog weer groeit het groen in tuinen minder hard. Bij een nat najaar zal de hoeveelheid gta en gft stijgen en stijgt ook het scheidingspercentage.

1.5 Controles op bijplaatsingen en registraties gestegen

Door het registreren van bijplaatsingen zorgen we ervoor dat het opruimen van bijplaatsingen – in samenwerking met ROVA - snel en zorgvuldig verloopt. Ook doen we inzichten op die we gebruiken bij het ontwikkelen van interventies om bijplaatsingen tegen te gaan.

Het aantal geregistreerde bijplaatsingen ligt de afgelopen twee kwartalen gemiddeld op ruim 4.350 bijplaatsingen per kwartaal. Op basis van een extrapolatie van de eerste twee kwartalen, is de voorspelling voor 2025 17.498 geregistreerde bijplaatsingen en illegale dumpingen. Dit is een stijging van 8% t.o.v. 2024. Deze stijging benadrukt het belang van structureel voldoende (handhaving)capaciteit om bijplaatsingen en illegale dumpingen effectief te kunnen blijven registreren en aanpakken. Door de extra inzet van afvalcoaches op het controleren van bijplaatsingen blijven de aantallen in de eerste helft van 2025 ongeveer gelijk aan dezelfde periode in 2024. Een kanttekening van deze registratiemethode is dat een vergrote inzet op (het controleren van) bijplaatsingen door boa’s, afvalcoaches en handvegers kan zorgen voor een vergroting van het aantal registraties.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

De resultaten van de inzameling worden meegenomen in gesprekken die we voeren met de verschillende participatiegroepen. Dit is niet op voorhand gedaan.

Communicatie

De resultaten uit 2023 en 2024 vormen de basis voor het uit te voeren beleid zoals beschreven in het Gemeentelijk Grondstoffenplan. Inwoners zijn inmiddels gewend aan bronscheiding en ten opzichte van 2022 zijn de resultaten positief. In 2025 zijn we gestart met het uitvoeren van maatregelen om een verdere afname van restafval van 20% (kg) te bereiken door in te zetten op preventie. De komende drie jaar wordt een stadsbrede campagne gevoerd met als doel:

- Beter scheiden en dus minder restafval
    - Dit verlaagt de kosten voor inwoners: want minder restafval is minder betalen
    - Dit vertraagt de stijging van gemeentelijke belastingen: want meer (schoon) pmd betekent meer inkomsten en minder restafval betekent minder verwerkingskosten
- Minder vervuiling van grondstoffen
    - Dit zorgt voor lagere verwerkingskosten omdat we minder grondstoffen hoeven te verbranden als restafval

Anderzijds zetten we in op het toewerken naar een meer circulair Zwolle. We besteden de komende jaren aandacht aan initiatieven zoals de kringloop en repair cafés. Want uiteindelijk willen we als Zwolle vooral minder afval en daar moeten we samen voor zorgen.

Datum 12 augustus 2025

Financiën

-

Risico’s

-

Vervolg

In 2026 krijgt u de rapportage van heel 2025.

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer